

Sprawa C-76/21

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Data wpływu:

8 lutego 2021 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Verwaltungsgericht Berlin (Niemcy)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

20 stycznia 2021 r.

Strona skarżąca:

Wacker Chemie AG

Druga strona postępowania:

Republika Federalna Niemiec, reprezentowana przez
Umweltbundesamt Deutsche Emissionshandelsstelle

[...]

VERWALTUNGSGERICHT BERLIN (sąd administracyjny w Berlinie, Niemcy)

POSTANOWIENIE

W sprawie administracyjnej

Wacker Chemie AG,

[...] Monachium,

strona skarżąca,

[...]

przeciwko

Republice Federalnej Niemiec,

reprezentowanej przez Umweltbundesamt (urząd federalny ds. środowiska, Niemcy),

[...]

Deutsche Emissionshandelsstelle (niemiecką jednostkę odpowiedzialną za handel uprawnieniami do emisji),

[...] Berlin,

drugiej stronie postępowania,

26. izba Verwaltungsgericht Berlin (sądu administracyjnego w Berlinie)

[...]

w dniu 20 stycznia 2021 r. postanowiła:

W postępowaniu zawieszonym postanowieniem z dnia 27 listopada 2020 r. do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej kieruje się zgodnie z art. 267 TFUE następujące pytania prejudycjalne: **[Or. 2]**

1. Czy wykładni definicji zwiększenia zdolności produkcyjnej zawartej w wytycznych ETS Komisji Europejskiej (Dz.U. UE 2012, C 158, s. 4), zgodnie z którą instalacja może w wyniku materialnej inwestycji kapitałowej (lub serii dokonywanych stopniowo materialnych inwestycji kapitałowych) funkcjonować przy zdolności, która jest co najmniej 10% wyższa od początkowej zainstalowanej zdolności produkcyjnej sprzed zmiany, należy dokonywać w ten sposób,

a) że chodzi o związek przyczynowy między materialną inwestycją kapitałową a zwiększeniem maksymalnej zdolności produkcyjnej, która jest możliwa pod względem technicznym i prawnym, czy też

b) [że,] zgodnie z art. 3 lit. i) i l) decyzji Komisji 2011/278/UE z dnia 27 kwietnia 2011 r. [chodzi] o porównanie ze średnią 2 największych miesięcznych wielkości produkcji w ciągu pierwszych sześciu miesięcy od rozpoczęcia działalności po zmianie?

2. W przypadku gdy właściwa jest hipoteza sformułowana w pytaniu pierwszym lit. b): Czy wykładni art. 3 lit. i) decyzji Komisji 2011/278/UE z dnia 27 kwietnia 2011 r. należy dokonywać w ten sposób, że nie chodzi o zakres zwiększenia maksymalnej zdolności produkcyjnej, która jest możliwa pod względem technicznym i prawnym, lecz wyłącznie o uwzględnienie średnich wartości zgodnie

z art. 3 lit. 1) decyzji 2011/278, niezależnie od tego, czy i w jakim zakresie wynikają one z dokonanej zmiany fizycznej lub z większego wykorzystania zdolności produkcyjnej?

3. Czy wykładni pojęcia początkowej zainstalowanej zdolności produkcyjnej zawartego w załączniku I do wytycznych ETS należy dokonywać zgodnie z art. 7 ust. 3 decyzji 2011/278/UE?
4. Czy wykładni decyzji Komisji Europejskiej o niewnoszeniu zastrzeżeń wobec zgłoszonego programu pomocy państwa należy dokonywać w ten sposób,
 - a) że na jej mocy stwierdza się kompleksowo zgodność krajowego programu z wytycznymi w sprawie pomocy również w odniesieniu do zawartych w krajowym programie pomocy dalszych odesłań do innych przepisów prawa krajowego, czy też
 - b) że krajowy program pomocy i inne przepisy prawa krajowego muszą ze swojej strony być interpretowane w taki sposób, aby w efekcie były zgodne z wytycznymi w sprawie pomocy?
5. W przypadku gdy właściwa jest hipoteza sformułowana w pytaniu czwartym lit. a): Czy decyzja Komisji Europejskiej o niewnoszeniu zastrzeżeń wobec zgłoszonego programu pomocy państwa wiąże sąd krajowy w odniesieniu do stwierdzonej zgodności z odnośnymi wytycznymi w sprawie pomocy?
6. Czy wytyczne Komisji Europejskiej w sprawie pomocy są wiążące dla państwa członkowskiego przy wykładni i stosowaniu zatwierdzonego programu pomocy w związku z tym, że Komisja Europejska odwołuje się do tych wytycznych w decyzji o niewnoszeniu zastrzeżeń wobec zgłoszonego programu pomocy państwa i sprawdza na ich podstawie zgodność zgłoszonej pomocy?
7. Czy art. 10a ust. 6 dyrektywy 2003/87/WE w brzmieniu nadanym mu dyrektywą (UE) 2018/410, w myśl którego państwa członkowskie powinny przyjąć środki finansowe w celu wyrównania kosztów pośrednich CO₂, ma znaczenie dla wykładni pkt 5 wytycznych ETS, zgodnie z którym pomoc państwa należy ograniczyć do minimum niezbędnego do osiągnięcia pożądanego poziomu ochrony środowiska? **[Or. 3]**

Uzasadnienie

I.

- 1 Pytania prejudycjalne nasuwają się w sporze prawnym w przedmiocie przyznania pomocy państwa w ramach wyrównania kosztów pośrednich CO₂.

- 2 Strona skarżąca produkuje krzem o wysokiej czystości. W latach 2014 i 2015 dokonała w jednym ze swoich zakładów produkcyjnych zmian technicznych w zakresie doprowadzenia energii elektrycznej poprzez wbudowanie różnych nowych elementów konstrukcyjnych w podgrzewaczach w tak zwanym konwerterze, w którym z czterochlorku krzemu poprzez podgrzewanie uzyskuje się trójchlorek krzemu, będący produktem wstępnym niezbędnym do wytrącenia się krzemu. W tym celu dokonała inwestycji na kwotę ponad 2 mln EUR. Po tej zmianie sterowanie podgrzewaczami odbywa się równolegle, a nie szeregowo, w związku z czym poszczególnymi podgrzewaczami można sterować oddzielnie, a w przypadku wyłączenia zasilania ze względu na doziemienia można je ewentualnie oddzielnie wyłączać. W ten sposób ma się unikać niezbędnego w przeciwnym wypadku wyłączenia całego konwertera, co ogólnie ma umożliwić dłuższe cykle działania. Według informacji przedstawionych przez stronę skarżącą osiąga się w wyniku tej zmiany, jak wynika z obliczeń, zwiększenie wydajności urządzeń służących do wytrącania krzemu o 1050 t krzemu polikrystalicznego.
- 3 W dniu 22 maja 2017 r. strona skarżąca złożyła w Deutsche Emissionshandelsstelle (niemieckiej jednostce odpowiedzialnej za handel uprawnieniami do emisji, zwanej dalej „DEHSt”) przy Umweltbundesamt (urządzie federalnym ds. środowiska) wniosek o pomoc w ramach rekompensaty ceny energii elektrycznej za rok rozliczeniowy 2016 przy uwzględnieniu zwiększenia zdolności produkcyjnej trzech urządzeń służących do wytrącania krzemu Poly 4, 6 i 7. Decyzją z dnia 1 grudnia 2017 r. DEHSt przyznała pomoc w wysokości 14 902 385,43 EUR i oddaliła wniosek w pozostałej części w odniesieniu do podniesionego zwiększenia zdolności produkcyjnej. Stwierdziła, że zwiększenie wykorzystania zdolności produkcyjnej nie stanowi zwiększenia zdolności produkcyjnej. Sprzeciw wniesiony od tej decyzji przez stronę skarżącą DEHSt oddaliła decyzją z dnia 29 listopada 2018 r., ponieważ strona skarżąca nie wykazała jej zdaniem niezbędnego związku przyczynowego między zmianą fizyczną a zmianą zdolności produkcyjnej. W ramach skargi wniesionej w dniu 24 grudnia 2018 r. do Verwaltungsgericht (sądu administracyjnego) strona skarżąca podtrzymuje swoje żądanie. Twierdzi, że przesłanki zwiększenia zdolności produkcyjnej są spełnione. Produkcja trzech odnośnych urządzeń w 2016 r. była rzeczywiście większa o 3087 t, a tym samym o ponad 10% w porównaniu z odnośnym okresem referencyjnym. Na rozprawie, która odbyła się w dniu 27 listopada 2020 r., sąd przeanalizował wraz z uczestnikami postępowania stan faktyczny pod względem faktycznym i prawnym oraz zawiesił postępowanie w celu wystąpienia z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym. **[Or. 4]**
- 4 Zgodnie z art. 267 akapit drugi TFUE sprawę skierowano do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, aby wydał on orzeczenie w trybie prejudycjalnym. Pytania prejudycjalne dotyczą unijnych ram prawnych przyznawania pomocy państwa w celu rekompensaty kosztów pośrednich CO₂. Znaczenie dla wydania rozstrzygnięcia mają w szczególności wynikające z prawa

Unii wytyczne dotyczące spełnienia przesłanki zwiększenia zdolności produkcyjnej urządzeń stanowiących przedmiot sporu.

5 1. W prawie krajowym nie ma podstawy ustawowej, z której wynikałoby roszczenie o przyznanie pomocy. Pomoc opiera się na Richtlinie für Beihilfen für Unternehmen in Sektoren bzw. Teilspektoren, bei denen angenommen wird, dass angesichts der mit den EU-ETS-Zertifikaten verbundenen Kosten, die auf den Strompreis abgewälzt werden, ein erhebliches Risiko der Verlagerung von CO₂-Emissionen besteht (Beihilfen für indirekte CO₂-Kosten) [wytycznych w sprawie pomocy dla przedsiębiorstw w sektorach i podsektorach, które uznaje się za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji z powodu przenoszenia kosztów uprawnień EU ETS na ceny energii elektrycznej (pomoc na pokrycie kosztów pośrednich emisji); zwanych dalej „wytycznymi w sprawie pomocy”] w brzmieniu z dnia 23 lipca 2013 r. W świetle prawa krajowego druga strona postępowania poprzez swoją praktykę administracyjną sama związała się obowiązkiem przyznawania pomocy w przypadku spełnienia przesłanek przewidzianych w wytycznych w sprawie pomocy.

6 W myśl pkt 5.2.4 lit. a) wytycznych w sprawie pomocy:

„Jeśli zdolność produkcyjna urządzenia w latach 2013–2020 znacznie się zwiększy, produkcję referencyjną zwiększa się proporcjonalnie do tego zwiększenia zdolności produkcyjnej od roku rozliczeniowego następującego po roku, w którym miało miejsce zwiększenie zdolności produkcyjnej. Do określenia przesłanek znaczącego zwiększenia zdolności produkcyjnej stosuje się odpowiednio § 2 pkt 24 lit. a) i b) ppkt aa) Zuteilungsverordnung 2020 (rozporządzenia w sprawie przydziału uprawnień do emisji gazów cieplarnianych w okresie handlu 2013–2020 r.; zwanego dalej „ZuV 2020”) z dnia 26 września 2011 r. (BGBl. I s. 1921)”.

7 Zgodnie z § 2 pkt 24 lit. a) i b) ppkt aa) ZuV 2020 znaczące zwiększenie zdolności produkcyjnej definiuje się w następujący sposób:

„znaczące zwiększenie początkowej zainstalowanej zdolności produkcyjnej elementu przydziału, w przypadku którego spełnione są następujące przesłanki:

a) jedna lub więcej identyfikowalnych zmian fizycznych w odniesieniu do konfiguracji technicznej elementu przydziału i jego funkcjonowania, z wyłączeniem zwykłej wymiany istniejącej linii produkcyjnej, oraz

b) zwiększenie

aa) zdolności produkcyjnej elementu przydziału o co najmniej 10% w porównaniu z początkową zainstalowaną zdolnością produkcyjną sprzed zmiany”. [Or. 5]

- 8 W dniu 17 lipca 2013 r. Komisja Europejska postanowiła nie zgłaszać zastrzeżeń wobec wytycznych w sprawie pomocy (zob. dokument C(2013) 4422 wersja ostateczna).

W dokumencie tym Komisja odsyła do swoich „Wytycznych w sprawie niektórych środków pomocy państwa w kontekście systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych po 2012 r.” (Dz.U. UE 2012, C 158, s. 4 w brzmieniu nadanym sprostowaniem z dnia 21 marca 2013 r., Dz.U. UE 2013, C 82, s. 9; zwanych „wytycznymi ETS”) oraz zawartych tam wzorów i definicji pojęć. W pkt 36 decyzji stwierdza:

„W ramach niemieckiego programu co do zasady korzysta się z tych wzorów na potrzeby obliczenia dopuszczalnej maksymalnej kwoty pomocy, przy czym elementy wzorów odpowiadają definicjom zawartym w załączniku I do wytycznych oraz wartościom zamieszczonym w załącznikach III i IV”.

- 9 2. W ocenie sądu odsyłającego w przypadku zastosowania wyłącznie prawa krajowego należałoby założyć zwiększenie zdolności produkcyjnej, co skutkowałoby tym, że strona skarżąca miałaby prawo do wyższej kwoty pomocy. Zastosowanie krajowych przepisów w sprawie przydziału uprawnień do emisji, do których odsyła się w wytycznych w sprawie pomocy dla celów określenia zwiększenia zdolności produkcyjnej, druga strona postępowania wyjaśnia w Leitfaden für das Zuteilungsverfahren 20.13–2020 (wytycznych do postępowania w sprawie przydziału uprawnień do emisji; zwanych dalej „Leitfaden Zuteilungsverfahren”), część 5, rozdział 7.1., w ten sposób, że musi występować

„związek przyczynowy między zmianą fizyczną a zmianą zdolności produkcyjnej w tym sensie, że zmiana fizyczna sama w sobie może mieć wpływ (bezpośredni lub pośredni) na produkcję lub zużycie, na które można otrzymać przydział. Nie jest natomiast wymagane powiązanie ilościowe między wielkością zmiany fizycznej a wielkością zmiany zdolności produkcyjnej” (źródło dostępne pod adresem: <https://www.dehst.de>, s. 80).

- 10 Druga strona postępowania wyjaśnia to następnie na przykładzie w ten sposób, że również zwiększenie maksymalnej zdolności produkcyjnej, która jest możliwa pod względem technicznym i prawnym, o 5% wraz z jednoczesnym zwiększeniem wykorzystania zdolności produkcyjnej może być wystarczające, aby doszło łącznie do zwiększenia zdolności produkcyjnej o co najmniej 10% (zob. Leitfaden Zuteilungsverfahren, s. 81). Leitfaden Zuteilungsverfahren odzwierciedla w świetle oceny sądu odsyłającego praktykę administracyjną drugiej strony postępowania.
- 11 Właściwe w świetle tych wytycznych przesłanki zwiększenia zdolności produkcyjnej są zdaniem sądu odsyłającego spełnione. W szczególności chodzi o zmianę fizyczną technicznej konfiguracji urządzenia i jego funkcjonowania,

[Or. 6] która opiera się na materialnej inwestycji kapitałowej. Rzeczywista zdolność produkcyjna tych trzech urządzeń zwiększyła się o ponad 10% w porównaniu z wartością referencyjną. Potwierdzili to biegli rewidenci strony skarżącej. Po dokonaniu oceny argumentacji strony skarżącej przedstawionej na rozprawie sąd wychodzi ponadto z założenia, że zmiana w zakresie doprowadzenia energii elektrycznej co do zasady może prowadzić do zwiększenia wydajności konwersji, a tym samym zwiększenia ilości wytrącanego krzemu. W przypadku zastosowania wyłącznie prawa krajowego w ocenie sądu odsyłającego bez znaczenia byłoby to, czy przyczyną zwiększenia produkcji jest w całości zmiana techniczna.

12 3. Od odpowiedzi udzielonych na pytania prejudycjalne zależy to, czy z prawa Unii wynika inny wniosek.

a) W przedmiocie pytania pierwszego:

13 Brzmienie definicji zwiększenia zdolności produkcyjnej w załączniku I do wytycznych ETS odbiega od treści programu krajowego. W świetle wytycznych ETS konieczne jest, aby instalacja mogła w wyniku materialnej inwestycji kapitałowej funkcjonować przy zdolności, która jest co najmniej 10% wyższa od początkowej zainstalowanej zdolności produkcyjnej sprzed zmiany. Sąd odsyłający rozumie to w ten sposób, że chodzi o związek przyczynowy między materialną inwestycją kapitałową a zwiększeniem maksymalnej zdolności produkcyjnej, która jest możliwa pod względem technicznym i prawnym (wariant a). Jedynie w tym przypadku potencjalne zwiększenie zdolności produkcyjnej („może [...] funkcjonować”) stanowi prawdziwy skutek materialnej inwestycji kapitałowej.

14 Wykładnia zgodna z art. 3 lit. i) i l) decyzji Komisji 2011/278/UE z dnia 27 kwietnia 2011 r. (wariant b) skutkowałaby natomiast tym, że kryterium nie stanowiłaby maksymalna zdolność produkcyjna, która jest możliwa pod względem technicznym i prawnym, lecz porównanie dwóch średnich wartości: (1) średniej dwóch największych miesięcznych wielkości produkcji w okresie od dnia 1 stycznia 2005 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. zgodnie z art. 7 ust. 3 lit. a) decyzji 2011/278/UE oraz (2) średniej dwóch największych miesięcznych wielkości produkcji w ciągu pierwszych sześciu miesięcy od rozpoczęcia działalności po zmianie. Ta druga wartość może być jednak również jedynie skutkiem zwiększonego wykorzystania zdolności produkcyjnej wskutek decyzji biznesowej, nie wynikając w całości ze zmiany technicznej. Zdaniem sądu odsyłającego taka wykładnia nie wydaje się jednak zgodna z brzmieniem wytycznych ETS. **[Or. 7]**

b) W przedmiocie pytania drugiego:

15 Na wypadek gdyby Trybunał uznał, że definicje zwiększenia zdolności produkcyjnej zawarte w wytycznych ETS i decyzji 2011/278/UE są ze sobą zgodne, nasuwa się uzupełniające pytanie o to, czy i w jakim zakresie musi istnieć związek przyczynowy między zmianą techniczną a zwiększoną średnią wielkością

produkcji. Jeżeli wyjść z założenia, że zmiana techniczna musi stanowić *conditio sine qua non* zwiększonej wielkości produkcji, to znaczy, że jest element, bez którego ta konkretna postać lub wielkość produkcji nie byłaby możliwa, zdaniem sądu odsyłającego w rachubę wchodzi jedynie wymóg zwiększenia maksymalnej zdolności produkcyjnej, która jest możliwa pod względem technicznym i prawnym, o co najmniej 10%. Tylko wówczas istnieje ścisły związek przyczynowy.

- 16 Jeżeli natomiast oprzeć się jedynie na rzeczywistych średnich wartościach, niezależnie od tego, czy wynikają one ze zmiany technicznej, czy ze zwiększonego z innych względów wykorzystania zdolności produkcyjnej, związek przyczynowy nie byłby zapewniony w pełnym zakresie. Zmianę techniczną można by ewentualnie pominąć bez całkowitej utraty zwiększonej wielkości produkcji.

c) W przedmiocie pytania trzeciego:

- 17 W wytycznych ETS posłużono się w załączniku I pojęciem początkowej zainstalowanej zdolności, nie wprowadzając w nich jednak własnej definicji tego pojęcia. Sąd odsyłający wychodzi z założenia, że pojęcie początkowej zainstalowanej zdolności w wytycznych ETS należy interpretować zgodnie z art. 7 ust. 3 decyzji 2011/278/UE. Wobec faktu, że wytyczne ETS zawierają własną definicję zwiększenia zdolności produkcyjnej, odmienną od tej zawartej w decyzji 2011/278/UE, nasuwa się jednak pytanie, czy rozumienie to jest słuszne.

d) W przedmiocie pytania czwartego:

- 18 Pytanie to dotyczy skutków i zakresu obowiązywania decyzji Komisji Europejskiej w sprawie pomocy państwa wydanej w ramach wstępnego postępowania wyjaśniającego. Jeżeli w decyzji wydanej zgodnie z art. 4 ust. 3 rozporządzenia 1999/659 lub rozporządzenia 2015/1589 Komisja stwierdza, że elementy wzoru obliczeniowego zawarte w krajowym programie pomocy odpowiadają definicjom zawartym w odnośnych wytycznych w sprawie pomocy, nasuwa się pytanie, czy dotyczy to również odniesień do innych przepisów prawa krajowego zawartych w programie pomocy **[Or. 8]**. W niniejszym przypadku konkretna definicja zwiększenia zdolności produkcyjnej w zgłoszonym programie pomocy wynika dopiero z odesłania do uregulowań krajowego postępowania w sprawie przydziału uprawnień do emisji. Zawarta tam definicja różni się jednak od wytycznych ETS Komisji, jak wyjaśniono w pytaniu pierwszym. Zakres mocy deklaratoryjnej decyzji Komisji w sprawie pomocy państwa w odniesieniu do stwierdzeń dotyczących prawa krajowego wydaje się sądowi odsyłającemu niejednoznaczny w świetle dotychczasowego orzecznictwa Trybunału.
- 19 Można sobie wyobrazić założenie, że (wariant a) Komisja również w ramach wstępnego postępowania wyjaśniającego dokonuje kompleksowej analizy wszelkich przepisów prawa krajowego, które znajdują zastosowanie do

wprowadzenia w życie zgłoszonego programu pomocy, a wydając decyzję o niewnoszeniu zastrzeżeń, kompleksowo uchyla zakaz wprowadzenia w życie przewidziany w art. 108 ust. 3 TFUE w odniesieniu do danego państwa członkowskiego i zgłoszonej pomocy niezależnie od tego, czy słusznie założyła, że właściwe przepisy prawa krajowego są w całości zgodne z definicjami zawartymi w odnośnych wytycznych w sprawie pomocy. Mogłaby za tym przemawiać, z jednej strony, zasada pewności prawa. Z drugiej strony, zgodnie z art. 4 ust. 6 rozporządzenia 2015/1589, w przypadku gdy Komisja nie wszczyna formalnej procedury dochodzenia, pomoc uznaje się za dozwoloną po upływie dwóch miesięcy również w przypadku braku wydania decyzji, o której mowa w art. 4 ust. 3 rozporządzenia 2015/1589. Przemawia to za tym, że wprowadzeniu w życie pomocy nie stoi na przeszkodzie także ewentualnie błędna lub niekompletna decyzja Komisji.

20 W każdym razie w przypadku takim jak ten sądowi odsyłającemu wydaje się jednak właściwe, aby (wariant b) stwierdzenie Komisji o zgodności elementów krajowego wzoru obliczeniowego z definicjami zawartymi w wytycznych ETS rozumieć w ten sposób, że program krajowy podlega wykładni w świetle wytycznych ETS i musi być z nimi zgodny na etapie jego praktycznego zastosowania. W świetle orzecznictwa Trybunału wytyczne w sprawie pomocy co do zasady nie wywołują, co prawda, bezpośrednio wiążących skutków obciążających państwa członkowskie (zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 lipca 2016 r. – C-526/14 – EU:C:2016:570, pkt 44; zob. także pytanie szóste). Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Komisja wiąże jednak samą siebie. W związku z powyższym należy wyjść z założenia, że Komisja przyjęła, iż program krajowy odpowiada pod względem materialnoprawnym wytycznym w sprawie pomocy, i tylko w tym zakresie nie wniosła zastrzeżeń. W zakresie, w jakim istnieje swoboda interpretacyjna przy stosowaniu krajowego programu pomocy [Or. 9], państwo członkowskie musiałoby to w konsekwencji uwzględnić, wprowadzając w życie środek pomocy.

e) W przedmiocie pytania piątego:

21 Na wypadek gdyby zgodnie z pytaniem czwartym wariant a) należało wyjść z założenia, że decyzja Komisji zezwalająca na pomoc obejmuje – w sposób wyraźny lub dorozumiany – również odstępstwo od wytycznych w sprawie pomocy, nasuwa się pytanie, czy wiąże to również sądy krajowe. W świetle orzecznictwa Bundesverwaltungsgericht (federalnego sądu administracyjnego, Niemcy) [...] taki skutek wiążący nie występuje w przypadku decyzji wydawanych w ramach wstępnego postępowania wyjaśniającego.

f) W przedmiocie pytania szóstego:

22 Zgodnie z orzecznictwem Trybunału (ibidem) wytyczne w sprawie pomocy co do zasady nie obciążają wiążąco państw członkowskich, lecz ograniczają jedynie własną swobodę uznania Komisji. W ramach uzupełnienia pytania czwartego sąd

odsyłający ma wątpliwości, czy w przypadku takim jak ten moc wiążąca wytycznych ETS wobec państwa członkowskiego przy wykładni i stosowaniu zgłoszonego programu pomocy wynika stąd, że Komisja w swojej decyzji zezwalającej na pomoc kilkakrotnie wyraźnie odsyła do tych wytycznych, przez co stają się one przedmiotem jej decyzji.

g) W przedmiocie pytania siódmego:

- 23 W wytycznych ETS odsyła się w pkt 5 do zasady ogólnej, zgodnie z którą pomoc państwa należy ograniczyć do minimum niezbędnego do osiągnięcia pożądanego celu. W art. 10a ust. 6 dyrektywy 2003/87/WE w brzmieniu nadanym mu dyrektywą (UE) 2018/410 zawarto obecnie – w porównaniu z wersją pierwotną - uregulowanie, zgodnie z którym państwa członkowskie powinny przyjąć środki finansowe w celu wyrównania kosztów pośrednich CO₂. Sąd odsyłający zakłada, że nie wiąże się to z odejściem od ogólnej zasady konieczności przyznania pomocy.

[...]